

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV, STRADA LUNGA Nr. 5.

Telefon 228

Abonament anual 200 lei.
Pentru străinătate 500 lei.
Pentru autorități 600 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU.

Apare de trei ori pe săptămână

„Când am pornit lupta pe care o purtăm acum, toți politicienii erau împotriva mea. Azi vedem că toate partidele culesc din programul și din zestrea de idei a Frontului Românesc”.

Din discursul d-lui AL. VAIDA-VOEVOD rostit Duminică la Oradea.

Sărbătorirea d-lui Vaida-Voevod

Grandioasa manifestație națională dela Oradea

La granița de Vest am avut Duminică un mare praznic al afirmării conștiinței naționale. Oradea, capitala faimoasă a fărâdelegilor opresorilor de odinioară ai Bihoriei, a primit în această zi memorabilă, — când s'au împlinit 18 ani dela proclamarea în camera ungară de către d-l dr. Al. Vaida-Voevod a ruperii Ardealului și a Bănăului de Ungaria, — zeci de mii de fii ai Bihorului, cari au manifestat într-o impresionantă înunț și cu o rară însuflețire vrerea lor fribinte ca România întregită după atâtea suferințe seculare și jerife de sânge să devină de fapt patrimoniul sfânt al neamului românesc.

După pelerinajul pios la mormântul lui dr. Aurel Lazar, în a cărui casă s'au întrunit acum 18 ani conducătorii neamului românesc, cari au formulat declarația cetății în parlamentul dela Budapesta și după serviciile divine oficiate în catedrala mareje ale celor două Biserici surori în prezența conducătorilor încadrați în „Frontul Românesc” a urmat în piața cea mare în fața statuei ecves-

tre a Regelui eliberator și în prezența unei mulțimi enorme de spectatori, trecerea în revistă a celor peste 20.000 țărani și călțurari veniți în haine de sărbătoare din cuprinsul județului, ca să aclame pe vejnucul luptător național de acum 18 ani, ajuns astăzi prin lupta și vrednicia sa conducătorul suprem al „Frontului Românesc”.

Defilarea, care a durat peste o oră a fost în punătoare și impresionantă. Deschisă de grupul mare al conducătorilor și delegațiilor cărturarii sosiți din cele 71 județe ale țării spre a se închina lui Vaida-Voevod și a aduce salutul lor fraților Bihorului redeşteptat la o nouă viață, a urmat cortegiul etnografic al județului Satu-Mare în frunte cu președintele dr. Bohăfel și al celor 10 plăși din jud. Bihor în frunte cu președintele dr. Petre Popovici, mii de oameni, bărbați și femei, care prin costumele lor variate, prin obiceiurile lor și prin manifestarea dărză a conștiinței lor naționale au produs o însuflețire cum mai rar s'a pomenit.

Cum a decurs adunarea

La ora 2 d. a. a luat început marea adunare din vasta arenă sportivă, ocupată până la ultimul loc de mii de țărani. Apariția d-lui dr. Al. Vaida-Voevod în arenă, însoțit de numeroși intelectuali în frunte cu foștii miniștri Voicu Nițescu, Em. Hațieganu, D. R. Ioanășescu, V. V. Tilea, M. Șerban și I. Buzdugan, a fost salutată cu aclamații formidabile și cu cântece naționale executate de corul legionarilor valahi.

Cu toate că difuzorul instalat s'a defectat — fapt care produsese o unanimă indignare încât instalatorul minoritar era cât pe ci să fie linsat de mulțime, irebuind să se refugieze — mulțimea enormă concentrându-se în jurul tribunei ridicată în mijlocul arenei, a ascultat cu sfîn-

șenie numeroasele cuvântări omagind pe d-l Vaida și aprobând prin aplauzele și aclamațiile lor expunerile făcute.

Înainte de-a lua cuvântul conducătorul suprem al Fr. Rom., au rostit cuvântări sărbătorind pe d-l Vaida și aducând salutul lor fraților dela granița de Vest, d-nii: deputat Dr. Petre Popovici (Bihor), Luca Brânză (Basarabia), Emil Hațieganu (Ardeal), prof. univ. Dr. Căndea (Bucovina), Iovipale (Oltenia), deputat Ancușa (Bănat), D. R. Ioanășescu (Muntenia), dep. Văgănescu președintele invalizilor de războiu și d-l rector G. Moroianu.

A luat apoi cuvântul în aplauzele mulțimei d-l dr. Al. Vaida-Voevod, spunând în resumat următoarele:

Discursul d-lui Alex. Vaida-Voevod

Primit cu ovații și urale d-l Alex. Vaida-Voevod după ce a mulțumit d-lui deputat Popovici, șeful organizației locale și colaboratorilor săi pentru splendida organizare a adunării a făcut următoarele declarații: Fraților! Suntem în mijlocul unor vremuri pline de turburare pentru întreaga lume. Tot ce a fost de realizat prin pacea din 1918—1919 s'a destrămat, trebuie să fim cu ochii în patru asupra celor ce ar putea să ne aducă ziua de mâine.

Despre Liga Nașunilor.

Timp de 18 ani ne-am încrezut în Liga Nașunilor. Dar ce a făcut Liga Nașunilor? Incre-

zându-ne în ea am urmărit și am sprijinit tot ceea ce a lucrat, iar astăzi pe urma acestor eforturi nu ne-am ales decât cu întocmiri de contracte ajunse fără valoare din pricina certurilor statelor mari.

Italia a vrut să apere drepturile la viață ale poporului său și în același timp să aducă un serviciu civilizației ducându-se să poarte lumina și disciplina într-o țară sălbatică. — ce a făcut însă Liga Nașunilor? I-a aplicat Italiei sancțiuni în felul cum știți. Italia însă în frunte cu falcicul său Duce și cu Regele ei, cărora le urăm viață lungă, nu s'a speriat, ajungând astfel la izbândă.

A venit apoi cancelarul german și a declarat că Renania fiind pământ german trebuie stăpănită de administrația germană și ocupată de armata germană. După ce a trecut la faptă, Liga Nașunilor a făcut și a înghijit. De altfel d-l Hitler n'a intrat prins altceva decât ceea ce am fi făcut și noi, dacă ni s'er fi spus că în Biharia să nu între armata Română.

În toate aceste frământări să vedem care este atitudinea adevăratei Franțe, credința francezilor de baștină și de inimă. D-l Alex. Vaida-Voevod citează din programul „Crucilor de Foc”, în care se declară că Franța nu se va lăsa înșelată și la nevoie va denunța legăturile cu Liga Nașunilor. Ce înseamnă toate acestea? că trebuie să ne încredem în forța noastră, în vigoarea armatei noastre și în isleșimea noastră (Aplauze).

Avem de curând sub acest raport pilda Belgiei care prin însuși glasul Monarhului ei s'a declarat pentru neutralitate, iar dacă totuși va fi silită să ridice armele, să nu jertfească sângele copiilor ei pentru altă cauză decât cauza belgiană.

Impăcarea franco-germană.

Ce am zis eu în adunările noastre? Nu am zis altceva decât că noi țările mai mici, de care însă cei mari au multă nevoie, trebuie să aruncăm în cumpănă toată influența de care dispunem, spre a se ajunge la o împăcare între Franța și Germania. Această împăcare va aduce siguranța păcii și va înlătura grozăvia măcelului.

Datoria Micei Înțelegeri.

Noi, statele mici, Jugoslavia, Cehoslovacia și România, să ne închegăm într'un mănunchi puternic de care toată lumea să trebuiască să țină seamă și să negociem pacte de neagresiune, ca să nu fim expuși jertfelor inutile de sânge și de tinerețe. Asta am spus eu... și mi s'a aruncat în față că sunt mussolinit, hitlerist și mai știu eu ce. De ce această acuzare, când eu, oricâtă admirație aș avea față de astfel de oameni, nu m'am inspirat dela nimeni o viață întreagă decât din trebuințele vitale ale neamului românesc.

„Marii aliați”.

Cine sunt cei cari mă acuză? Sunt risipitorii de vorbe cari ne tot zăpăcesc cu „marii noștri aliați”. Ce este însă cu acești „marii aliați” ai noștri? E drept, i-am avut în timpul războiului, dar ce mai aveam noi acum dela Franța, — și rog pe d-nii ziariști să noteze — dela Franța care trimite muniții și avioane Spaniei bolșevice ca să poată sdrobi și pune în lan-

tenare. (Mulțimea huiduiește pe antreprenorul vizat)

Dela Traian și până azi am rezistat fără megafoane și nu am pierit. Cei cari sunteți mai aproape și auziți, spuneți-le tuturor ce s'a întâmplat azi aici și ce comandamente s'au dat pentru mântuirea neamului.

În 1918 nașunea română din Ardeal era trimisă pe front. La Budapesta eram eu și răposății Cicio-Pop și T. Mihali, cu cari am venit aici la Oradea, în casa lui Aurel Lazar. Ne-am întrunit 14 înși dintre cari numai 8 a-veam drept de vot în comitetul național și am hotărât în numele întregului popor românesc desfacerea de Ungaria și ruperea lanțurilor sclăviei, (Aplauze formidabile).

Ne-am înțeles pentru că știam că nu există nici un suflet de român care să fie împotriva. Așa trebuie să ne înțelegem și azi. Noi de noi trebuie să ne făurim și să ne apărăm țara, nu Liga sau nu știu ce pacte pe hârtie. Să stăm uniți în Mica Antantă și să fim atenți la mersul vremii pentru că viața nu stă pe loc. Sub conducerea energică a M. Sale se vor găsi, la caz de primejdie, oameni politici cari vor ști ce trebuie să facă ori câte piederă ne vor sta în cale. (Aplauze prelungite).

Vom face, ca și azi, când ne-având megafon, ne-am urcat pe mese, pentru a putea vorbi poporului; ne-am acomodat după curentul vântului pentru a nu ni se pierde vocea. V'am spus: Front Românesc, încolonați-vă de partea cealaltă a arenei și văți executat ca o divizie de soldați.

Tot astfel trebuia să meargă lucrurile și în politica internă și externă. (Aprobări).

„Mi-am făcut datoria”.

În 1918 în Budapesta mi-am dat seama că în triumful morții din Moldova nu se știe ce va mai aduce ziua de mâine și că nu mai trăia puternică decât speranța în dreptatea dumnezeiască a neamului nostru. Voluntarii se aflau în Siberia, ostașii pe toate fronturile, iar poporul fără lumină. A trebuit atunci un glas care să anunțe România Mare. Și când eu am făcut acest lucru, nu a fost curaj din partea mea, ci împlinirea datoriei. Unii și-au făcut datoria pe front, înfruntând moartea în cale, eu mi-am făcut datoria în condiții asemănătoare în Camera din Budapesta. (Aplauze și urale).

Când am pornit la lupta pe care o purtăm acum, toți politicienii erau împotriva mea. Azi vedem că toate partidele culesc din programul și din zestrea de idei a Frontului Românesc.

Din discursul d-lui AL. VAIDA-VOEVOD rostit Duminică la Oradea.

Ce facem noi?

Țara noastră se află însă, într-o situație destul de grea. Avem pre-o 20 de partide politice, cari nu pot pricepe interesele adevărate ale nașunii. Avem politicieni vânduți și avem minoritari de toate speciile între cari se află și foarte mulți de aceia ca proprietarul firmei care a stricat megafonul pentru ca să nu se poată vorbi azi aici zecilor de mii de țărani despre actul de rupere a Ardealului din ghiarele robiei mi-

lenare. (Mulțimea huiduiește pe antreprenorul vizat)

Dela Traian și până azi am rezistat fără megafoane și nu am pierit. Cei cari sunteți mai aproape și auziți, spuneți-le tuturor ce s'a întâmplat azi aici și ce comandamente s'au dat pentru mântuirea neamului.

În 1918 nașunea română din Ardeal era trimisă pe front. La Budapesta eram eu și răposății Cicio-Pop și T. Mihali, cu cari am venit aici la Oradea, în casa lui Aurel Lazar. Ne-am întrunit 14 înși dintre cari numai 8 a-veam drept de vot în comitetul național și am hotărât în numele întregului popor românesc desfacerea de Ungaria și ruperea lanțurilor sclăviei, (Aplauze formidabile).

Ne-am înțeles pentru că știam că nu există nici un suflet de român care să fie împotriva. Așa trebuie să ne înțelegem și azi. Noi de noi trebuie să ne făurim și să ne apărăm țara, nu Liga sau nu știu ce pacte pe hârtie. Să stăm uniți în Mica Antantă și să fim atenți la mersul vremii pentru că viața nu stă pe loc. Sub conducerea energică a M. Sale se vor găsi, la caz de primejdie, oameni politici cari vor ști ce trebuie să facă ori câte piederă ne vor sta în cale. (Aplauze prelungite).

Vom face, ca și azi, când ne-având megafon, ne-am urcat pe mese, pentru a putea vorbi poporului; ne-am acomodat după curentul vântului pentru a nu ni se pierde vocea. V'am spus: Front Românesc, încolonați-vă de partea cealaltă a arenei și văți executat ca o divizie de soldați.

Tot astfel trebuia să meargă lucrurile și în politica internă și externă. (Aprobări).

„Mi-am făcut datoria”.

În 1918 în Budapesta mi-am dat seama că în triumful morții din Moldova nu se știe ce va mai aduce ziua de mâine și că nu mai trăia puternică decât speranța în dreptatea dumnezeiască a neamului nostru. Voluntarii se aflau în Siberia, ostașii pe toate fronturile, iar poporul fără lumină. A trebuit atunci un glas care să anunțe România Mare. Și când eu am făcut acest lucru, nu a fost curaj din partea mea, ci împlinirea datoriei. Unii și-au făcut datoria pe front, înfruntând moartea în cale, eu mi-am făcut datoria în condiții asemănătoare în Camera din Budapesta. (Aplauze și urale).

Când am pornit la lupta pe care o purtăm acum, toți politicienii erau împotriva mea. Azi vedem că toate partidele culesc din programul și din zestrea de idei a Frontului Românesc. (D-l Vaida citează, în această privință, câteva pasagi din discursurile național-țărănișt dela Satu-Mare). Spunând lucrurile acestea se pare că nu le-au spus conducătorii partidului național-țărănesc, ci eu. (Aplauze formidabile și ilaritate). Toți acești domni mai înainte cu un an spuneau, că eu sunt acela care pun în pericol România supărând prin acțiunea mea democrația și Liga Nașunilor.

(Voci: Do. afl aut dreptate!)

In continuare d-l Vaida enumera zestrea de bogății cu care s'a alipit Ardealul de România. Toate aceste bogății spune d-sa se află în mâinile streinilor. Dacă bei o bere, dacă îți cumperi unelte, banul tău se duce aici în țară la străini, iar dobânda lui la capitaliștii din Budapesta. *Granițele să le apărăm, fraților, dar să ne apărăm și buzunarele.* (Aplauze formidabile!)

Toate bogățiile trebuie să fie ale poporului românesc în dreaptă proporție. Pentru a ajunge la aceasta ne trebuie dragoste, credință și spirit de jertfă și luptă.

Plecarea guvernului.

Tare este credința mea, că Frontul Românesc va fi biruitor și că în curând va trebui să pună umărul pentru a scoate din noroi carul înpotmolit al Statului. Dar cu toate acestea nu trebuie să fim pripitiți.

Dacă Majestatea Sa Regele m'ar întreba azi, de vreau să viu la putere, l-ași răspunde: dacă au rămas atât de mult liberalii la putere mai bine, Majestate, puțin de tot, ca să vedem ce se întâmplă în acest timp în Spania, în Franța, în Belgia, etc.

Nu este bine ca tocmai acum, când lumea întreagă e în fievă, să ridicăm nafta în picioare trezind vrajba. (Mulțimea strigă: Să plece liberalii! Ne iau pernele din casă).

Mie îmi pare bine de izbucnirea d-voastră. Este însă, o vorbă care spune: când unul trage să moară, să-l lași să moară, căci altfel, dacă te apropii prea mult de el, te afli în primejdia, de a te molipsi și tu de boala lui. Liberalii nu mai

au mult. Ministrul lor de externe care este un om detașat de polițianism, plutind deasupra lor, mai are câteva treburi de aranjat în chestiunile externe și întărirea relațiilor noastre cu Mica Antantă și după aceea facă-se voia d-voastră. *(Aplauze necontenite).*

Porunca Suveranului.

Dar alta este întrebarea pe care v-o pun fraților. Atunci când va suna ceasul, întregul Bihor va fi oare cu noi? Lângă d-voastră, zecile de mii cari ați fost azi aici, vor veni sutele de mii de țărani pentru a asculta de poruncile „Frontului Românesc”? (Mulțimea răspunde: *Toată țara este cu Frontul Românesc!*) Vă faceți fiecare din voi apostoli ai Frontului Românesc? (Mulțimea răspunde: *Toți vom porni la luptă!*)

Fiecare țaran este dator să facă propagandă. Ca un singur om, tot neamul românesc trebuie să se ridice în picioare, când porunca Majestății Sale ne va chema, să ne facem datoria pentru a duce țara la înflorire și pentru a apăra frontierele noastre!

Vă mulțumesc încă odată pentru numărul care vă prezintă aici pentru sufletul dv. entuziaști, pentru creșterea naționalistă pe care o dați copiilor pe cari i-am văzut defilând. Bunul Dumnezeu ne va da în curând ziua de praznic, când o Românie a Românilor își va putea da toată măsura puterii sale sub oblăduirea înaltă și spre mai marea glorie a neamului și a Majestății Sale. *(U ale formidabile tu adresa M. >. R gelu).*

Ultimul orator a fost d-l Dr. Voicu Nițescu, care a spus în rezumat:

Cuvântarea d-lui Dr. Voicu Nițescu.

Domnilor și fraților,

Vă mulțumesc că v-ați prezentat într'un număr așa de mare.

Se implinesc azi optsprezece ani de când conducătorii Românilor din Ardeal, aici în Oradea, au redactat declarația, prin care Ardealul a fost desfăcut de către Ungaria, având să-și îndrumeze liber și independent destinele sale.

Prin aceasta Oradea și Bihorul au adăugat încă un act mare istoric la marile acte naționale, petrecute în acest colț de țară. Declarația redactată aici a fost apoi celtită în ziua de 18 Octombrie în parlamentul unghuresc de către d-l dr. Alexandru Vaida-Voevod.

Declarația era făcută în numele întregului neam românesc din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș. Ea se rezima pe conștiința și era fructul conștiinței unanime a acestui popor. Grație acestei declarații, Marile Puteri au putut să consimtă în temeiul principiilor wilsoniene la voința de autodeterminare a poporului nostru.

Astăzi același conducător de neam, d-l dr. Alexandru Vaida-Voevod, după 18 ani, vine să spună în numele unanimității poporului românesc, că hotărârea dela 18 Octombrie 1918 este veșnică și că nici o putere pământeană nu o va putea desfăce. Cuvântul d-lui Vaida, rostit astăzi aici în fața d-voastră, în fața țării și în fața lumii întregi, este cuvântul hotărât și neclintit al unanimității conștiinței românești, ai voinței naționale. Miile de Români, cari v-ați adunat aici, ați venit să întăriți prin glasul d-voastră, prin adesiunea și prin voința de fer a d-voastră, acest cuvânt.

Prin acest cuvânt, d-l dr. Al. Vaida-Voevod, care este și conducătorul Frontului Românesc, proclamă, după desrobirea politică și hotărârea de desrobire economică și socială a poporului românesc. E a doua desrobire, pe care conducătorul și

înfrângerea streinismului speculator și exploatazor. Și cu ajutorul d-voastră al tuturor și al lui Dumnezeu, avem nădejdea că vom izbândi să înfrângem polițianismul, să înlăturăm pacostea partidelor, să închegăm solidaritatea tuturor Românilor și cu forțe unite să repunem bravul popor românesc în drepturile sale istorice.

In numele tuturor celor ce au luptat în război pentru a ne face această țară, în numele tuturor celor cari au pălmit în temnițele politice și aici, la Oradea, au fost trimiși de Curțile cu jurați în temnițele dela Seghedin și Veș, — printre cari și cel care vă vorbește de aici, — în numele pătimirii românești, — căci nu există Români care să nu fi pătimit, — în numele tuturor țaranilor, ai căror fii suntem, și al muncitorilor români cari așteaptă realizarea primatului muncii naționale pentru a fi salvați de exploatarea streinismului, vă urăm, d-le Vaida, sănătate îndelungată pentru a desăvârși integral programul Frontului Românesc și pentru a serbători împreună cu D-Voastră cât mai cuvând desrobirea integrală și definitivă a poporului românesc. Și să trimitem de aici omagiile noastre respectuoase Regelui țării, simbolul unității noastre naționale și chezașia perpetuității noastre pe aceste meleaguri, asigurându-L că întreg neamul românesc stă zid în jurul Lui, pentru apărarea hotarelor și pentru păstrarea actualiei ordine sociale, pe care anarhia amenințătoare dinspre Răsărit niciodată nu o va putea surpa.

Trăiască poporul bihorean, conștient de rolul său isoric aici la granița țării. Trăiască președintele vostru, care a știut să vă închege într'o organizație atât de puternică și să vă păstreze conștiința cu care eți organizat manifestajia de azi. O manifestație spontană a conștiinței românești, nu o manifestație de partid, în care cauzele mari naționale, ca aceea a stăpânirii noastre asupra acestei țări, să se innee în băltoaca luptelor și resentimentelor de partid. O manifestație, care a impus tuturor, smulgând admirația celor cari își iubesc, ca și voi, cu fanatism, nafta și țara.

Banchetul.

La banchetul ce a avut loc, la Restaurantu Azuga, după închiderea adunării, a tostat singur d-l dr. Al. Vaida-Voevod, adresaând șefilor de organizații și intelectualilor prezenți cuvinte programatice și de îndrumare. D-sa a spus, în rezumat: Anul trecut când s'a desvelit placa dela casa lui Aurel Lazar, o atmosferă defetistă ce stăpânea aici, m'a izbit. Din toate discursurile câte s'au rosiit cu acel prilej, în afară de cel al generalului Comandant, respira o neîncredere generală în așezarea actuală a Statului român. Din entuziasmul, care s'a consumat azi, în timpul defilării și a adunării, ați văzut că atmosfera s'a schimbat. *Azi a vorbit poporul. Vocea nației m'a ridicat sufletește, dându-mi puțința să vă arăt înă odată că nafta e realitatea.* Schimbarea aceasta de atmosferă se datorește în întregime activității Frontului Românesc din ultimul an.

În continuare, conducătorul Frontului Românesc, arată că d-sa nu vrea să imite nici pe Mussolini, nici pe Hitler. Acești oameni au apărut în țări cu o cultură veche. Este adevărat, nici noi nu suntem un popor nou; dar nu ne-am împospătat decât cu elementele Bizanului.

Salută pe șefii de organizații ca adevărații comandanți ai nației. Adresează apoi câteva cuvinte reprezentanților presei străine, arătând că Români nu vreau să devină din asuprii, asupritori, dar că vreau să fie stăpâni la ei acasă.

Spania, stat totalitar corporativ

Extras din declarațiile făcute de generalul FRANCO în fața Mareii Consilii al Juntei apărării naționale, reunite la Burgos, în palatul Căpitaniei generale.

Berliner Boersenzeitung:
Guvernul nostru va fi un guvern de autoritate, guvernul nostru va fi pentru popor; acei ce cred că noi luptăm pentru a apăra privilegiile capitalismului, se înșală.

Spania pe care o apărăm va fi o țară „totalitară”. Uitate-vă la mâinile mele. Mâinile mele vor fi hotărâte, pumnul meu nu va tremura. Și voi face așa, ca să așez Spania în locul ce istoricește i-se cuvine și pe care l-a ocupat altădată.

Toluși, în să spun că Spania totalitară nu va fi prin forța lucturilor, un stat cu caracter uler militar. Va fi un regim ierarhic, care va face apel la toate energiile și capacitățile naționale.

Toți Spaniolii vor fi obligați să lucreze după capacitățile lor. Noul Stat nu va putea admite cetățeni paraziji.

Noul guvern, ale cărui posturi de comandament vor fi deținute de către militari, va respecta tradițiile provinciale, dar aceste libertăți nu vor trebui să slăbească cu nimic unitatea națională; ele vor trebui să se exercite sub cele mai severe principii de autoitate.

Intrucât privește posibilitatea unei schimbări de regim, în conformitate cu tradițiile seculare ale Spaniei, voința națională se va exprima atunci când vom crede că e oportun, dar numai prin organizmele tehnice și corporative, care vor putea realmente să traducă dorințele poporului și să înțeleagă necesitățile naționale.

Noul guvern va proteja lucrul și va garanția pe lucrători împotriva abuzurilor capitalismului. El va impune o justă remunerare a muncel și nu va iulașura posibilitatea, pentru lucrători, a unei participări la bene-

fici. Dar, în schimbul acestor avantagii, el va cere din partea lucrătorilor ca să producă răbdătorul datorat și ca ei să colaboreze loial cu elementele de bogăție.

In ceea ce privește chestiunea religioasă, noul Stat va fi de acord cu religia catolică, așa ca să răspundă sentimentelor religioase a marelui majorității a poporului spaniol.

Pentru a trece acum la problemele economice, vă spun următoarele: nimeni nu uită că Spania este, înalte de toate, o țară agricolă. Noul guvern va da deci cel mai mare interes problemelor agrare. Doritor de a păstra patrimoniul familial, el va ușura exploatarea pământurilor, asigurând justa retribuție a proiuselor. El va crea, pentru țărani, un sistem de credite agricole, care le va permite să lucreze pe pământul pe care trăesc, pământ pe care îl vor putea câștiga și transmite copiilor lor, grație creării a ceea ce am numit mai sus „patrimoniul familial”.

Care va fi locul Spaniei în concertul european și mondial? Spania dorește să trăiască în pe factă armonie cu toate popoarele, dar trebuie, de pe acum să sublinieze un punct: ea își va refuza orice contact cu țăările de regim marxist și comunist. Desigur, preferința sa va merge spre țăările care oferă o comunitate de limbă, de ideologie și de rasă, fără ca aceasta să implice o exclusivitate oarecare. Ea va stränge relațiunile spirituale și materiale cu aceste țări și aici e vorba de o datorie cu atât mai sacră, cu cât trecutul imperial al Spaniei ne comandă să raportăm toate simpatțiile noastre asupra comunităților spaniole din lumea întreagă, care ne-au dovedit și ne dovedesc încă, fără încetare, afecțiunea lor în lupta pe care o susținem împotriva marxștilor.

I. M.

Sărbătorirea unei harnice instituțioare

Din prilejul trecerii la pensie a dnei *Iustina Reit* născ. *Dan*, care timp de peste 35 ani a muncit cu zel și devotament în ogorul neamului, în timpuri grele și furtunoase, aducând servicii reale cauzei naționale, comitetul școlii primare de stat Nr. 4 din Brașov, unde dnei *Reit* e funcționat ca instituțioare până în ultimul timp, și-a ținut de datorie să sărbătorească pe vrednica instituțioare.

La apelul lansat de comitetul școlar a răspuns un număr însemnat de dascăli, prieteni și admiratori ai sărbătoritei și în seara zilei de 3 Oct. a. c. în sala restaurantului „Transilvanian”, la o agapă camarade rească și prietenească s'a serbătorit munca de apostol și despartirea dela catedră a dnei *Reit*.

În atmosferă caldă și vioasă au tostat d-nii: M Popovici, vizitor, N. Mazilu preș. com. școlar, D. Calajev dir. școlar, Pr. Puiu inv., N. Gurou inv. pens. și E. Reit dir. școl., care au arătat pe larg activitatea de dascălă, peripețiile și suferințele d-nei *Reit*, mai ales în timpul războiului, când a fost silită să infunde puscăriile unghurești din Brașov și Târgu-Mureș pentru sentimentele raționale. S-au celtt numeroasele telegramme și scrisori ale celor cari a'au putut lua parte la această frumoasă sărbătoare.

Cu această ocazie s'a expediat d-lui Ministru al Instrucției o telegramă omagiială.

Din parte ne urăm și noi sărbătoritei în să mulți ani de sănătate și mulțumire sufletească și bine meritată pensie, după istovitoarea muncă de apostol și pe care prea puțin o apreciază și îi poartă recunoștința curvie.

Câteva precizări

In numărul din 18 Oct. a. c. al acestui ziar a părut o declarație a d-lui prof. P. T. Teodorescu, prin care mă invinueșe de o eroare „imputabilă” mie, în urma faptului, că d-sa mă figurează ca membru în comitetul de redacție al revistei „Prometeu” și in numărul pe 1.11. Oct. m'arie a. c.

Iată ce am de spus pentru restabilirea faptelor:

După apariția numărului pe Mai luna al revistei „Prometeu”, discutând cu d-l Teodorescu un articol referitor la „Astrea” în contradictoriu, în cele din urmă d-sa mi-a declarat textual: „de altfel îți voi trimite o scrisoare”. Am așteptat că m'ani să scrie, care însă nu mi-a sosit. E am așadar în drept să consider această lăzere ca o reconciliere și aceasta a fost motivul pentru care nu l'am sosit pe d-sa dintre membrii comitetului, așa precum părea că dozește.

Ce privește o declarație anterioară a d-lui prof. și avocat Eft. Mărculescu, precizăm că d-sa a fost delc început și este și astăzi o aporator apreciat și bun statutor al revistei „Prometeu”.

I. Al. Bran Lemeny.

Banca Agricolă Unită S. A.

Hălchiu, jud. Braşov.

EXTRAS

din Ordonanţa Camerei de Comerţ, Braşov.

Noi, Vlad Enescu, judecător delegat cu controlul registrului comerţului de pe lângă Camera de Comerţ şi de Industrie Braşov; Având în vedere cererea de înscriere modificatoare No. cron. 835 din 23 Ianuarie 1936, a Băncii Hălchiene S. A. Hălchiu jud. Braşov, prin care solicită următoarele modificări:

Conform punctului 2 al procesului verbal adunarea generală a băncii a hotărât fuziunea cu băncile:

- a) Societatea Anonimă de Avanse Feldioara
- b) Reuniunea de Credit S. A. Bod
- c) Reuniunea de Anticipaţii S. p. A. Sânpetru
- d) Reuniunea de Credit S. A. Hărman
- e) Societatea Anonimă de Avanse Prejmer.

Prin hotărârea fuziunii s'a constituit o nouă bancă sub denumirea:

Banca Agricolă Unită S. A. cu sediul în comuna Hălchiu, iar în localităţile unde funcţionează sediile actualelor societăţi care fuzionează, se vor înfiinţa sucursale care provin din transformarea actualelor societăţi bancare.

Prin hotărârea conform punctului 3 al procesului verbal, adunarea generală a acceptat statutele Băncii Agricole Unite S. A., deci statutele Băncii Hălchiene S. A. sunt abrogate.

Au fost încredinţaţi de a semna firma Banca Agricolă Unită S. A. în mod colectiv, adică câte două semnături puse sub firme tipărită, stampilată sau scrisă, conform statutelor, membrii: August Adleff, ca preşedinte, Oscar Depner şi Fritz Schöna ca vicepreşedinţi şi Bartolomeu Brendörfer ca director.

Având în vedere adresa Consiliului Superior Bancar Nr. 6614 din 13 Decembrie 1935, din care reiese, că Consiliul, în şedinţa sa din 11 Decembrie 1935, a dat un aviz favorabil fuziunilor de mai sus, precum şi asupra proiectului de modificare a statutelor Băncii.

Având în vedere că prezenta modificare, este în conformitate cu prevederile legii şi regulamentului legii bancare,

Dispunem

Înscrierea modificării Nr. cron. 835 din 23 Ianuarie 1936 a Băncii Hălchiene S. A. Hălchiu în registrul societăţilor bancare sub No. analitic 8 f. s.

Data şi pronunţată azi 3 Febr. 1936.

Judecător delegat cu controlul registrului comerţului
ss. Vlad Enescu.

EXTRAS

din statutele Banca Agricolă Unită S. A. Hălchiu

Prin fuziunea băncilor:

- Banca Hălchiene S. A. Hălchiu
- Reuniunea de Credit S. A. Bod
- Societatea Anon. de Avanse Feldioara
- Reuniunea de Anticipaţii S. p. A. Sânpetru
- Reuniunea de Credit S. A. Hărman
- Societate Anon. de Avanse Prejmer

se constituie o Societate Anonimă cu denumirea:

BANCA AGRICOLĂ UNITĂ S. A.

În limba germană: Vereinigte Landwirtschaftsbank A. G. în limba maghiară: Egyesült Mezőgazdasági Bank r. t.

Sediul principal al băncii este în comuna Hălchiu, jud. Braşov, iar sediile sucursalelor sunt în următoarele localităţi: Bod, Feldioara, Sânpetru, Hărman şi Prejmer.

Capitalul social este de lei 11.000.000 împărţit în 22.000 acţiuni nominative şi indivizibile à câte lei 500 fiecare.

Consiliul de Administraţie se compune din 13 membri, care se adună în adunarea generală pe termen de 6 ani.

Atât timp cât vor exista sucursalele băncii mai jos indicate, acţionarul domiciliat în localităţile sedilor băncii vor delega numărul număr de membri în consiliul de administraţie: Hălchiu 3, Feldioara 2, Bod 2, Prejmer 2, Sânpetru 1 şi Hărman 1.

Comitetul de Cenzori se compune din 3 membri activi, 3 supleanţi şi dintr-un expert contabil, aleşi de adunarea generală pe un termen de 3 ani. Atât timp cât vor fi în fiinţă sediile băncii prevăzute în alin. de mai sus, cenzorii şi supleanţii vor fi în funcţie în mod rotativ câte unul din acţionarii fiecărei comune unde se găseşte un sediu al băncii.

Adunarea generală se întruneşte în fiecare an până cel târziu sfârşitul lunii Aprilie în mod rotativ într-una din comunele în care este sediul principal sau secundar al băncii.

Adunarea generală este legal constituită, când acţionarii prezenţi sau reprezentanţi reprezintă cel puţin 25% din capitalul social. Deciziunile se iau cu majoritate absolută de voturi.

Disolvarea şi lichidarea societăţii se va face în cazurile şi în condiţiunile prevăzute în codul de comerţ şi în legea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă.

EXTRAS

din deciziunea Nr. 160 a Consiliului Superior Bancar adusă în şedinţa din 26 Februarie 1936.

În numele legii, Consiliul în unanimitate

DECIDE:

Admite cererile introduse de: Banca Hălchiene S. A. din Hălchiu, Soc. Anon. de Avanse din Feldioara, Reuniunea de Credit S. A. din Bod, Reuniunea de Anticipaţii S. p. A. din Sânpetru, Reuniunea de Credit S. A. din Hărman, Soc. Anon. de Avanse din Prejmer, înregistrate la numerile: 556, 561, 560, 559, 558, 557 din 4 Februarie 1936.

Autoriză în mod special, conform dispoziţiunilor art. 1 al. 1 din legea cu privire la unele dispoziţiuni pentru înlesnirea refacerii creditului, fuziunea ziselor societăţi într-o nouă fuziune sub denumirea: Banca Agricolă Unită S. A. cu se-

Loteria de Stat pe Clase

Noul plan de tragere

Noul plan de tragere

OFERA

mai mult de jumătate din numere câştigătoare
77.917 câştiguri în valoare de Lei 289.132.196

A început Loteria 12-a.

Tragerea I-a la

Tragerea I-a la

15 NOEMVRIE 1936

cu un loz puteţi câştiga

Lei 12.000.000.

Lozurile s'au pus în vânzare! Cereţi lămuriri dela colectori!

590 1-1

diul în Hălchiu, jud. Braşov, cu dreptul de a beneficia de dispoziţiunile art. 1 alin. b) din legea cu privire la unele dispoziţiuni pentru înlesnirea şi refacerea creditului.

Autoriză Banca Agricolă Unită S. A. din Hălchiu, să înfiinţeze câte o sucursală în următoarele localităţi: Feldioara, Bod, Sânpetru, Hărman şi Prejmer din jud. Braşov.

Autoriză statutele Societăţii Banca Agricolă Unită S. A. din Hălchiu, rezultată din fuziunea societăţilor bancare de mai sus, aşa cum aceste statute au fost votate de către adunările generale ale ziselor societăţi, toate întrunită la data de 29 Decembrie 1935.

Dat cu recurs, în pretoriul, Consiliului Superior Bancar în şedinţa dela 26 Februarie 1936

V Slăvescu,

C. Garoflid,

N Macoviceanu,

M Lăzeanu,

Ilie Beu,

Al Ştefănescu,

Al Săvulescu.

584 1-1

Secretar general, Ioan G. Ioan

CINEMA „ASTRA” Cluj

Dela 22 OCT

Cea mai senzaţională comedie a sezonului!

GUSTAV FRÖHLICH

în

Locotenentul BOBBY

cu Lida Lăzarova, Georg Alexander, Adele Sandrock

Au sosit cele mai noi tipuri de
aparate radio

PHILIPS

Asortiment bogat pentru sezonul 1937

De vânzare la reprezentanţa generală

Elima S. A. de Electricitate

Braşov, Str. Voevodul Mihai 14. Telefon 613

Înlesniri de plată

în 12—15 rate lunare!

La cererea clientului demonstrăm aparatul în mod gratuit fără obligaţie de cumpărare.

579

Vă rugăm a ne vizita!

2-4

ZIMMER & Co. S. A. R.

SUCURSALA BRAŞOV

Piaţa Libertăţii 23

Piaţa Libertăţii 23

vinde în noua secţie de parfumerie toate articolele de parfumerie şi gospodărie la preţuri extrem de reduse.

594 1-8

În atenţiunea onor. public

Aduc la cunoştinţă clienţelei şi onoratului public, că mi-au sosit articolele de blănărie cumpărate de mine personal la târgul de mostre din Lipsca şi cari vor fi prelucrate sub conducerea şi concursul meu, cu cea mai mare îngrijire. Comandă din provincie executăm prompt prin corespondenţă şi postă.

SZABO BÉNI

blănar

Braşov, Str. Regele Carol 28 în curte

592 1-2

Institut bancar din Braşov

ca ajutor de contabil, un tânăr român, care dispune de ceva practică şi posedă, în afară de limba română, şi limba germană şi maghiară. Cerri însoţite de referinţe, la administraţia ziarului, sub „Român creştin”. 587 2-3

Nr. 4052—1936

Publicaţie de licitaţie

Subsemnatul poartă prin prezenta publică, că în baza deciziunii No. G. 4877—1936 a Judecătoriei mixte Braşov, în favoarea reclamantului Toma Ewen din Codlea repr. prin avocatul Dr. Gh. Balcaş din Braşov, pentru încasarea creanţei de lei 1763 şi aceea, se fixează termen de licitaţie pe ziua de 29 Oct. 1936, orele 9 a. m. la faţa locului în Codlea Nr. 513, unde se vor vinde prin licitaţie publică judiciară una maşină Singer, 2 dulapuri, 1 redeş, 1 etajeră, 1 cuvetură de masă în valoare de 11.650 lei. În caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Braşov la 5 Oct. 1936.

Indescifrabil
portărei.

591 1-1

Cumpără o casă, două apartamente moderne în centrul. Bani gata. Adresa la ziar. 581 2-3

Se caută practicant sau practicanţă de birou. Adresa la ziar sub „S. A. R.” 576 2-2

De vânzare 300 oi de rasă figae. Adresa la Batrânu, Hărman, Podu Oltului, J. d. Braşov. 5-3

Vopsitori şi ajutori se ang. la Santerul de Construcţii dela Braşov—Hoisterus al Societăţii „Astra”. 582 2-2

De închiriat 1-2 camere mobilate, lunor, sau anua cu folosinţă de baie. Livada Postei Nr. 20 parter. 564 3-0

Presa și opinia publică cehoslovacă despre vizita Suveranului nostru

Praga (Ceps). — Ziarele din Praga, fără deosebire de partid și culoare politică, publică programul vizitei M. S. Regelui Carol II. în capitala Cehoslovaciei și exprimă sentimentul bucuriei produse de înalta vizită. La castelul Hrad, pe colina din preajma Pragăi, se fac pregătirile necesare în vederea alesului oaspe. Un etaj întreg va fi pus la dispoziția M. S. Regelui și suitei Sale.

După programul stabilit, M. S. Regele va sosi la Praga călărându-se sfârșitul lui Octombrie. Va fi primit în gara Wilson de către președintele Beneš. După ce vor fi prezentați membrii guvernului și înalții demnitari ai parlamentului, M. S. Regele împreună cu d-l Beneš vor porni spre castel într-o mașină deschisă. În aceeași zi, la orele 12, Suveranul României va participa la defilarea trupelor din garnizoană, iar după amiază va primi corpul diplomatic.

Seara va avea loc recepție, la care vor participa cei mai de seamă reprezentanți ai oficialității cehoslovace, iar a doua zi e vorba ca Teatrul Național să dea o reprezentație de gala. Cu acest prilej se va juca „Mreasa vândută” a lui Smelena. E interesant că Teatrul Național din Praga a și fost asaltat de numeroase cereri pentru puținele locuri rămase disponibile.

Presa și opinia publică cehoslovacă manifestă bucuria că Suveranul României va întări cu prezența Sa la Praga prietenia ce leagă cele două țări. Va fi un nou prilej să se verifice tărnia legăturilor dintre cele două state amice, iar adversarii, cari înăbușează sfărâmarea Micii înțelegeri, vor avea o nouă dovadă de solidaritatea care există înăuntrul acestei formațiuni politice. Capitala Cehoslovaciei se pregătește să primească vizita Suveranului român.

Societățile culturale-artistice și taxele pe spectacolele lor.

III.

Am înșirat în numerii trecuți, pe cât se poate de fidel, toate peripeziile și alergăturile, pe cari trebuie să le îndure societățile culturale naționale în vederea aranjării spectacolelor.

Cei cari au legiferat și ordonat toate rândurile arătate, nu s'au gândit nici cât de cât, să legitimeze și ordone ceva practic atât pentru aparatul de stat cât și pentru cetățeni, în cazul de față, pentru societățile culturale.

Admițem că interesul statului este să încaseze dela cetățeni, pe toate căile, prin toate mijloacele și la toate ocaziunile, cât de mult. Dar de ce nu s'au dat posibilitatea ca cetățeanul să-și ia datoria într-o formă mai puțin oboșitoare, cu pierdere mai puțină de timp și nu cu trambulații pe la o mulțime de funcționari și ofițeri. Statul în loc să încurajeze activitatea culturală și artistică a societăților, cari anume s'au înființat pentru scopul de a propaga și înființa frumosul și nobilul în masele diferitelor clase de cetățeni, prin formalitățile greoaie, nepractice și în anumite cazuri exagerate, paralizează acea muncă, care e depusă pentru ridicarea cetățeanului la un nivel de cultură din ce în ce mai înalt.

De ce taxe pe spectacolele aranjate de societățile culturale? Și dacă totuși statul nu ar vrea să renunțe la ele, de ce nu se poate fixa, ca zicem 5%, fără să se facă intervenții chiar la Ministerul finanțelor?

De ce biletele de intrare trebuie să se tipărească din hârtie apăsătoare dela Administrația financiară? Doar un control riguros se poate face și altfel, așa ca statul să nu fie prescurtat în ale sale.

Poliția și pompierii sunt necesari și serviciul prestat de aceștia să fie plătit. Așa se cuvine. Dar taxele în favorul Societății compositorilor constituie o mare și revoltătoare pretenție!

Nimeni nu poate pretinde ca compositorul, după munca lui, să nu-și asigure un venit. Da, munca trebuie onorată! Dar, ca pentru 3-6 bucăți de cor, pentru o mică piesă populară, de teatru să fi silit să achiziți 1100 lei, e deosebit de revoltător. Am spus revoltător, căci nu există lege care să impună și obligă societățile culturale la aceasta. Din contra, legea asupra proprietății literare și artistice din

28 Iunie 1923, la art. 23 p. 4 spune categoric, că societățile culturale, corale etc. în manifestările lor (concerte, producțiuni etc.) sunt scutite de a plăti proprietatea literară (teatru) sau artistică (bucăți de muzică corală, instrumentală). Și atunci, de ce Societatea compositorilor, în baza unei ordonanțe ministeriale, contrară articolului din legea de mai sus, forțază încasarea taxelor în favorul autorilor?

Dar mai revoltător e și faptul că agenții Societății compositorilor texează după bunul plac. Și taxează cât de mult, pentru că d-lor au 25% din taxe. Există cazuri, când d-l agent pentru o producție a cerut taxa de 1600 lei și pentru alta 1500 lei, ca apoi după protestări, să le reducă la 1100 lei.

Și dacă d-l agent a fost rugat (?) să arele legea, în baza căreia lucrează d-lui, s'au supărat foc și a intervenit la poliție ca să oprească spectacolul în plină desfășurare. Și nu numai o societate culturală, dar chiar și Primăria municipiului Brașov e dată în judecată pentru a forța achitarea taxelor, cari nu i se compet acestui domn. Iar culmea, tot d-l Rădulescu cere dela Primărie să i se dea pentru Societatea compositorilor un loc de casă, în schimbul taxelor ce dădorează Primăria pe 3 ani, după cum susține d-lui Cereera aceasta cu Nr. 25628-936, în ziua de 7 Oct. a. c., a fost discutată în Comisia interimară și trimisă Contenciosului pentru aviz!

În timpul din urmă, pentru că la Tribunalul Brașov a pierdut câteva procese intentate către societăți culturale, a improcesat două societăți (tot culturale) la București. D-lui crede probabil, că magistrații din București vor judeca mai altfel, mai pe sprânceană și în favorul celui care n'are dreptate.

Adecă, după o muncă desinteresată pentru cultura neamului, să mai fi lărat și pe la tribunale! Societățile culturale, din sărăcia lor, să mai scoată bani și pentru spese de judecată și pentru călătoriile pe la București. Așa vrea d-lui și gata! Vrea 25%, să se mai îngroasă, că vaca Brașovului și a județului nu i-a dat destul!

Dar avem nădejdea sigură, că această revoltătoare și scârboasă chestie, nu peste mult, se va legifera de-așa, încât paraziții a-numiți nu vor mai avea prilejul

să trăiască pe spatelile societăților culturale. Se vor îndrepta ele relele și atunci munca celor cari au fost obișnuiți să o facă pentru nație, nu va mai fi secătuită și speculată.

R. Ardelean.

Informații

Dela Baroul Brașov. Consiliul de disciplină al Baroului Brașov a judecat pe d-l avocat Simion Turtea acuzat de abuz de încredere. Consiliul, a suspendat de la exercitarea profesiei pe timp de 1 an a d-lui av. Simion Turtea.

O troiță se va sfârși Duminică la ora 11 e. m. în comuna Cristian într-o amintire viteză ostășilor români căzuți în luptele din câmpia Bârsel, în cadrul unei serbări comemorative a Inspectoratului Pregătirei militare.

Atragem deosebita atenție a publicului românesc asupra concertului corului din Tighina (Basarabia), care are loc Sâmbătă seara în sala festivă a liceului „A. Șaguna”. Bilete la „Cartea Românească”.

Consiliul Sindicatului presei române din Ardeal și Banat în ședința sa din 15 Octombrie a hotărât convocarea adunării generale extraordinare a Sindicatului pentru ziua de Sâmbătă 31 Octombrie ora 5 d. m. în localul Sindicatului din Cluj, la ordinea de zi fiind chestiunea casei Sindicatului.

Scumpirea pâinei. Secția brutarilor din Brașov, în urma scumpirii făinei, a drojdiei și a lemnului, a fixat următoarele prețuri începând cu 20 Oct.: 1 kg pâine albă lei 10, pânea de mijloc lei 9 și pânea neagră lei 8.

Chestura Poliției ne anunță arestarea pentru furturi a indivizilor: Hrabek Robert, Wik Frideric, Both Ludovic și Varga Fr.

Un puternic cutremur de pământ a avut loc în nordul Italiei, pricinulnd mari paube. Peste 150 clădiri au fost distruse. Au fost mai muși morți.

Conservatorul de Muzică „Astra” aduce la cunoștința celor interesați că, în urma cererii generale, a înființat cursul de Teorie, Solfegiu și Armonic. Înființarea acestui curs, de care se simțea neapărată nevoie, vine să completeze o mare lacună în educația muzicală a elevilor. Informații mai detaliate la Secretariatul Conservatorului.

Lista juraților din județul Brașov

— Urmare —

Din Hărman: Gh. Bătrănu, Stanciu Nicolae, Nicolae Velican, Andrei Fătuleț, Nicolae Popovici, Cristolovean Ioan, Maier Petru.

Din Dobârâu: Ioan Cortan. Din Marsoș: Gh. Șerban zis Turcu, Spiridon Marin.

Din Sita-Buzăului: Banciu Alexandru, Olteanu Gheorghe. Din Vama Buzăului: Victor Pătrunjel.

Din Barcani: Vasile Neagoe, Alexe N. Puriceț. Din Telii: Ioan I. Bentea, Gheorghe Vancea.

Din Hălchiu: Kicos Gh., Cristolovean Gh., Horvath Samoil, Muntean Constantin, Otariu Ioan, Țăranu Gh.

Din Râșnov: Nicolae Hamza, Dumitru Răduciac, Ioan Treutsch, Gheorghe Nan, Ioan Nan, Alexe Butnar, Alexe Muntean.

„Front Național” contra comunismului în Franța

Paris, 19 (Rador). — Uniunea națională a foștilor luptători, din care fac parte 900.000 membri din toate clasele sociale, publică o proclamație preconizând formarea unui „Front Național”.

Președintele Uniunii, d-l Jean Guy, a primit misiunea de a se pune în contact cu toate organizațiile și partidele care luptă contra comunismului.

Paris, 19. — Trei sute cotidiene și hebdomadare din Paris și din provincie au hotărât să redacteze și să publice simultan un bilanș referitor la gestiunea Frontului popular.

Iată o parte din concluziile acestui bilanș: Experiența Blum va lua sfârșit într-o zi în mod lamentabil ori tragic. Această ocazie o așteaptă partidul comunist ca să se dedea la gesturi disperate, proclamând greva generală și încercând, profitând de panică și învâlmășag, să instaleze dictatura sa, cu cortegul ei inevitabil de erori și de ignominii, cum a fost ieri în Rusia, în Ungaria, în Italia și cum e azi în Spania, unde alegerile „Frontului popular” au dus, printr-un mecanism fatal, la o catastrofă.

Acelaș pericol e la noi. Francezii de toate opiniile! Aveți curejul să priviți în față evenimentele ce se prepară. Numai cu această singură condiție veți salva casa voastră, căminul vosru, averea voastră, mică ori mare, munca, libertatea, viața voastră.

Luptele din Spania.

Orașul Oviedo a fost luat de trupele naționaliste după lupte crâncene, în decursul cărora guvernamentalii au avut vre o 4 mil de morți.

Însintarea trupelor naționaliste spre Madrid se face mai în cet numai din motive morale — anunță agenția Reuter, fiindcă bandele roșii întrebunțează pe femei și pe copii în momentele critice, ca un paravan, așezându-i în fața sârmelor ghimpate. Ca să nu împuște femeii și copiii, trupele generalului Franco au fost nevoite să adopte o tactică specială pentru distrugerea tranșelor miștărilor roșii.

Desvălirea bustului lui Gh. Lazar la Avrigo

Duminică a avut loc la Avrig desvelirea bustului ctitorului școlii românești Gheorghe Lazar. A fost o impresionantă serbare a recunoștinții față de munca românească săvârșită de marele dascăl, care în această comună a văzut mai întâi lumina zilei.

O mulțime de lume, sosită din comunele județului Sibiu și Țara Oltului, a sfințit, ca prin prezența la serbarea desvelirii bustului, să aducă prin os din recunoștinții față de memoria celui ce a fost Gheorghe Lazar.

După un serviciu religios, servit la mormântul lui Gh. Lazar, de către I. P. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, înconjurat de un sobor de preoți, a urmat desvelirea și binecuvântarea bustului. Au luat cuvântul în numele diferitelor instituții școlare și culturale mai mulți oratori.

Dărn în cele ce urmează un rezumat al cuvântărilor I. P. S. Mitropolitului Bălan al Ardealului:

Scâldeți în lumina acestei frumoase zile de soare, preamă-

rim și amintirea unui mare filu al lumii, al culturii și al re-deșteptării naționale a neamului nostru românesc. E bustul, al cărui chip turnat în bronz s'a așezat aici, în comuna lui de naștere, dar a cărui făptură mărească eșdând întipărită în inimile înregului nostru popor. Bărbatul acesta predestinat a fost în-sulfărit în viața lui de o nestămutată credință în Dumnezeu, care face să biruiască lumina, adevărul și dreptatea. Cu această credință a pornit la luptă împotriva înatunecului și făcându-se apostolul neînfricat, a fost în acelaș timp prorocul zilelor mari de azi.

Și mai avea el încă o credință, credința mare în sufletul neamului românesc și în posibilitățile lui de desvoltare.

El a simțit vibrând în sufletul lui toate dorurile și aspirațiile neamului său, ficut pe atunci în robie. Pentru el acești muși, cari se văd în preajma bustului, nu erau un zid despărțitor, ci un îndemn la sbor, în care s'a desprins de aci, a trecut Carpeții și așezându-se în Capitala țării, a deschis la Sf. Sava o mare vetră de lumină, de unde s'a răspândit dragostea de cultură națională pe tot cuprinsul țării românești.

Dascălii noștri de azi ai neamului nostru desorbit, au făcut să se ridice acest chip în bronz al marelui nostru dascăl de odinioară, care a fost Gheorghe Lazar. Nu le-am putea da alt îndemn decât acela de a urma pe Gheorghe Lazar, având și ei cele două credințe, în cultură și în desvoltarea neamului românesc. În acest sens vom învinge și vom clădi cu glorie viitorul neamului. Așa să ne ajule Dumnezeu!

Defilarea.

După terminarea cuvântărilor a avut loc defilarea tineretului și a numeroaselor care alegorice. După masă s'a deschis expoziția de cusături și lucruri de mână, organizată de despărțimântul Avrig al „Asteii”, iar seara a urmat un concert coral.

— Va urma —